

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

04.02.2019 БЮ-0004/6256

Профспілка «Влада належить народу»
Голові первинної профспілкової
організації «Споживачі фінансових
послуг»

Саргсян Маріне Левонівні

3214920384@mail.gov.ua

Про розгляд запиту на отримання
публічної інформації

Шановна Маріне Левонівно!

Національний банк України, в межах наданої компетенції, розглянув Ваш запит на отримання публічної інформації від 28.01.2019 №01001 (далі – Запит) з питань, пов'язаних з комісійними та іншими винагородами, які використовуються банками, резервуванням ресурсів тощо, та повідомляє таке.

Стосовно пункту 1 Запиту.

Розрахунково-касове обслуговування - надання банком клієнту на підставі укладеного між ними договору послуг, які пов'язані з переказом коштів з/на рахунку/ок цього клієнта, видачею йому коштів у готівковій формі, а також здійсненням інших операцій, передбачених договором, форму та зміст якого банк розробляє самостійно (глава 1 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 №22).

Комісійні операції – посередницькі операції, не пов'язані з наданням кредитів чи залученням коштів, які банки виконують за дорученням клієнтів відповідно до укладених договорів комісії за певну плату – комісійну винагороду.

При виконанні комісійних операцій формально банк (комісіонер) стає агентом клієнта (комітентом). До комісійних операцій належать обслуговування рахунків, здійснення переказів, приймання платежів, конвертація іноземної валюти, купівля-продаж цінних паперів, операції з готівкою тощо.

За виконання комісійних операцій банки встановлюють комісійну винагороду, яка є платою, що стягується банком з клієнта за виконання певних банківських операцій за дорученням клієнта. Комісійна винагорода є одним із видів непроцентних доходів банків. Банк самостійно встановлює процентні ставки та комісійну винагороду за надані послуги (стаття 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність»).

Стосовно пунктів 2 та 3 Запиту.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про споживче кредитування» (далі – Закон) до загальних витрат за споживчим кредитом належать витрати споживача, включаючи проценти за користування кредитом, комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця та кредитного посередника (за наявності), для отримання, обслуговування і повернення кредиту.

Стаття 6 Закону передбачає, що перед укладенням договору про споживчий кредит кредитний посередник повинен надати споживачу в письмовій формі інформацію, зокрема, про розмір винагороди (комісійного збору) чи іншої плати за послуги кредитного посередника. Інформація про комісійний збір чи іншу плату, що сплачується споживачем кредитному посереднику за його послуги, надається кредитним посередником кредитодавцю для розрахунку загальних витрат за споживчим кредитом та реальної річної процентної ставки. Таким чином, Закон встановлює, що комісійна винагорода сплачується споживачем за надані йому послуги кредитодавцем, кредитним посередником для отримання, обслуговування і повернення кредиту. Інших випадків сплати комісійних послуг для таких осіб цей Закон не містить.

Крім того, згідно зі статтею 9 Закону до укладення договору про споживчий кредит кредитодавець надає споживачу інформацію, необхідну для порівняння різних пропозицій кредитодавця з метою прийняття ним обґрунтованого рішення про укладення відповідного договору, в тому числі з урахуванням обрання певного типу кредиту.

Зазначена інформація безоплатно надається кредитодавцем споживачу за спеціальною формою (паспорт споживчого кредиту), встановленою у Додатку 1 до цього Закону, у письмовій формі (у паперовому вигляді або в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством) із зазначенням дати надання такої інформації та терміну її актуальності.

Інформація, наведена у паспорті споживчого кредиту, викладається шрифтом одного розміру і типу та в одному форматі друку. За бажанням споживача зазначена інформація може бути надана йому на належному йому електронному носії інформації або електронною поштою. При цьому, частина 12 статті 9 Закону передбачає, що і разі ненадання визначеної у цій статті інформації або надання її в неповному обсязі чи надання недостовірної

інформації кредитодавець або кредитний посередник несе відповідальність у порядку та розмірі, визначених законом¹.

Споживач, який внаслідок ненадання йому визначеної у цій статті інформації або надання її в неповному обсязі чи надання недостовірної інформації уклав договір на менш сприятливих для себе умовах, ніж ті, що передбачені у цій інформації, має право вимагати приведення укладеного договору у відповідність із зазначеною інформацією шляхом направлення кредитодавцю відповідного письмового повідомлення. Кредитодавець зобов'язаний привести договір у відповідність з умовами, зазначеними у наданій інформації, протягом 14 днів з дати отримання такого повідомлення.

Директор Департаменту
банківського нагляду

Наталія ДЕГТЯРЬОВА

Ассонова О.А.
521-89-29

¹ на нашу думку, у випадку ненадання кредитодавцем споживачу паспорту споживчого кредиту може застосовуватися стаття 1561 Кодексу України про адміністративні правопорушення, відповідно до якої відмова працівників сфери послуг у наданні громадянам-споживачам необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про товари (роботи, послуги) тягнуть за собою накладення штрафу від одного до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.